

FOMENT DE CIUTAT, SA

PLEC DE CLÀUSULES TÈCNIQUES

CONTRACTACIÓ NO HARMONITZADA

**SERVEI D'ENSENYAMENT DE LENGÜES D'ACOLLIDA AMB PERSPECTIVA
COMUNITÀRIA, PER A FAMÍLIES DE LES ESCOLES, AL BARRI DEL BESÒS I EL
MARESME DEL DISTRICTE DE SANT MARTÍ, CURS 2024-2025, AIXÍ COM PER AL
FOMENT DE L'EFICIÈNCIA SOCIAL**

F240000481

ÍNDEX

CLÀUSULA 1.- ANTECEDENTS

CLÀUSULA 2.- OBJECTE I OBJECTIUS DEL CONTRACTE

CLÀUSULA 3.- PROGRAMACIÓ I CARACTERÍSTIQUES DELS SERVEIS

CLÀUSULA 4.- DESTINATARIS DEL SERVEIS

CLÀUSULA 5.- CALENDARI, HORARI I DURADA DEL CONTRACTE

CLÀUSULA 6.- LLOC DE DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

CLÀUSULA 7.- RECURSOS HUMANS

CLÀUSULA 8.- MATERIAL I ALTRES DESPESES DEL PROJECTE

CLÀUSULA 9.- DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

CLÀUSULA 10.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

CLÀUSULA 1 ANTECEDENTS

El Pla de Barris és un programa municipal que té per objectiu reduir les desigualtats existents entre els diversos territoris de Barcelona. El barri del Besòs i el Maresme forma part dels 27 barris de la ciutat amb dotació pressupostària de Pla de Barris per al període 2025-2028. El foment de la convivència, de la participació, i de la cultura com a eina transformadora i socialitzadora formen part dels objectius del [Pla de Barris](#).

El barri del Besòs i el Maresme és un dels barris que presenta indicadors sociodemogràfics més desfavorables a nivell de Districte de Sant Martí i de ciutat.

Des del punt de vista de la composició poblacional, el barri ha viscut diverses dinàmiques migratòries i en les darreres dècades ha rebut una part important de població nascuda fora de l'estat espanyol, la qual cosa ha suposat una revitalització demogràfica alhora que una transformació de la composició sociodemogràfica i del mateix espai urbà (com ara el teixit comercial).

Actualment (segons darreres dades actualitzades del Padró municipal d'habitants d'1 de gener de 2024), un 50,6% dels habitants empadronats al barri han nascut a l'estranger, un percentatge que ha augmentat de forma continuada en els darrers anys, i que es troba molt per sobre de la proporció del districte de Sant Martí (32,3%) i del conjunt de la ciutat (33,6%). De fet, és el barri amb major percentatge de població d'origen estranger de tot el districte. Segons [les enquestes municipals de 2023](#), la llengua habitual del 72,1% dels habitants del barri és el castellà, enfront del 20,9% que parla català, mentre que un 7,7% parla altres llengües. Al barri hi viuen persones d'un centenar de nacionalitats diferents, que configuren un espai profundament multicultural, tot i que la principal procedència és el Pakistan, seguida de lluny del Marroc i la Xina, a més de la població senegalesa que sovint es troba en situació administrativa irregular. Cal destacar, també, el contingent de població gitana que viu al Besòs i el Maresme per la seva proximitat al barri de la Mina, on aquest col·lectiu té un pes important.

Malgrat la rapidesa del canvi social, hi ha hagut un esforç important en els darrers anys per part de diferents agents del barri per considerar aquesta nova realitat de la immigració estrangera i treballar a favor d'una bona convivència. En efecte, la diversitat sociocultural present al barri, juntament amb la seva història (compartida amb la franja del Besòs), representa una riquesa i una oportunitat per generar vincles entre la població i promoure la memòria i l'orgull de barri.

Derivada d'aquesta arribada de població estrangera, existeix una important demanda de recursos d'aprenentatge de llengües (molt especialment de castellà, però també català), coberta només parcialment pels recursos públics o per entitats que ofereixen ensenyament de llengües per a persones adultes.

La comunicació entre el veïnat del barri representa una de les eines fonamentals per a la cohesió social i la convivència, i és per això que, veient la necessitat de nous recursos d'aprenentatge (és a dir, una demanda de cursos superior a l'oferta existent al barri), des del Pla de Barris del Besòs i el Maresme es va engegar, en el curs 2022-2023, un projecte d'ensenyament de llengües d'acollida caracteritzat per la voluntat d'ajustar-se a les

necessitats específiques d'alguns col·lectius més vulnerables (com ara la matrícula viva o grups no mixtes).

A més de la capacitat de comunicació, una altra eina fonamental per a la cohesió social és l'enxarxament comunitari i l'associacionisme, un fenomen poc arrelat al barri, i que es fa visible també en la feblesa de les Associacions de Famílies de l'Alumnat (AFA) de les escoles públiques. La implicació de les famílies d'origen estranger en la vida de les escoles es fa especialment difícil, ja que han de superar nombroses barreres, començant per la barrera idiomàtica que dificulta la comunicació amb les agents educatius, i la barrera cultural que dificulta la comprensió del sistema educatiu català.

Així doncs, el projecte d'ensenyament de llengües d'acollida del Pla de Barris del Besòs i el Maresme pretén ampliar els recursos d'aprenentatge de llengües existents al barri i oferir els tipus de cursos que s'adaptin millor a les necessitats d'aquells col·lectius que menys accedeixen als cursos ordinaris, alhora que s'involucren les famílies a la vida de les escoles.

CLÀUSULA 2 OBJECTIUS I OBJECTE DEL CONTRACTE

L'objecte d'aquest contracte és el desplegament d'un servei d'ensenyament de llengües d'acollida de caràcter comunitari, adreçat a les famílies dels infants de les escoles públiques del Besòs i el Maresme.

Aquest projecte té dos objectius principals: d'una banda, millorar el coneixement del català i el castellà entre les famílies d'origen divers del Besòs i el Maresme, amb la finalitat de fomentar la convivència i la cohesió social al barri. D'altra banda, es pretén promoure la vinculació de les famílies a les escoles on porten els seus fills i filles, tot oferint el servei en l'interior del mateix centre educatiu, i treballant aquesta vinculació en el contingut dels cursos.

Així, els objectius més específics del contracte són:

1. Generar una oferta de cursos de castellà i català que doni resposta a la demanda no coberta actualment al barri, i que serveixin com a vehicle per tractar altres continguts
2. Fomentar una vinculació més estreta entre les famílies i els centres educatius i els seus professionals, tot promovent la participació de les famílies en el funcionament i les activitats de les escoles.
3. Estrènyer la relació de les famílies amb el barri com a entorn de proximitat i convivència i donar-les a conèixer diferents recursos, equipaments, serveis i entitats.
4. Generar apoderament social entre les persones participants, que incideixi positivament en l'autoestima i la construcció de la identitat col·lectiva i inclusiva del barri.

CLÀUSULA 3 PROGRAMACIÓ I CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI

L'adjudicatària del contracte haurà de treballar en la **programació** dels cursos tenint en compte l'oferta de recursos d'aprenentatge de llengües existent al territori i les necessitats dels col·lectius als qui s'adreça el servei.

A més, la programació s'haurà d'adaptar i coordinar al **calendari** de cada escola de forma que es puguin establir col·laboracions entre l'activitat ordinària amb els infants i el servei desenvolupat amb les famílies, com ara: col·laboracions en festivals o esdeveniments concrets de l'escola, participació de les famílies en alguna classe amb els infants, etc.

Quant a la seva **ubicació**, el servei es desplegarà en 3 escoles públiques del barri (Prim, Eduard Marquina, Joaquím Ruyra) i una escola d'educació especial que es troba al límit del barri (CEE Concha Espina), amb un grup inicial a cada centre. També es donarà continuïtat al grup "avançat" dels anys anteriors ubicat a l'escola Eduard Marquina, de manera que les persones que vulguin fer un pas més en el seu aprenentatge tinguin l'opció d'un grup amb un nivell superior. Així doncs, hi haurà un total de 5 grups, amb un aforament màxim de 17 persones. Els cursos es desenvoluparan presencialment als espais disponibles a cada escola i que compleixin amb els requeriments per al servei prestat.

L'organització del **sistema d'inscripcions** correrà a càrrec de l'entitat adjudicatària. Aquest sistema haurà de ser accessible per a tots els perfils de famílies (no exclusivament digital), i podrà romandre obert durant el desenvolupament del servei, sempre i quan no s'hagi assolit l'aforament màxim establert i no dificulti la correcta gestió dels grups d'aprenentatge ja creats. Un cop iniciades les inscripcions, l'entitat haurà d'avaluar els perfils de les persones inscrites (nivell de coneixement de la llengua, necessitats, etc.), i organitzar els grups d'aprenentatge adaptant el nivell i el contingut a les necessitats de cada grup.

Com a **horari** més adient per a les famílies, es proposa que l'inici dels cursos sigui a primera hora del matí, tot just després de què les famílies hagin deixat els infants a l'escola; o, alternativament, a darrera hora de l'horari lectiu, tot just abans de recollir els infants. A cada escola el curs s'oferirà dos dies a la setmana, amb una durada d'1,5h cada dia. A més, es destinarà 1h extra a la setmana (0,5h cada dia de classe) a cada grup per atendre les necessitats d'atenció individual de les participants.

En qualsevol cas, els espais, dies i horaris concrets es consensuaran amb cada escola i tindran sempre l'objectiu de facilitar la participació del màxim de famílies possible.

El servei ofert en el seu conjunt haurà de respondre a les següents **característiques**:

- Flexibilitat, on el contingut i la metodologia es pugui adaptar als grups i a les seves necessitats.
- Un o varis grups d'aprenentatge poden ser no mixtes de dones (en funció de la demanda, ja que es preveu que la demanda per part de dones sigui més alta).
- Els cursos treballaran les dues llengües d'acollida, de manera que les famílies puguin assolir coneixements tant de català com de castellà.
- El sistema d'inscripcions serà el de matrícula viva, sempre i quan hi hagi places disponibles i l'arribada de noves persones participants no obstaculitzi greument la dinàmica del grup.
- Els nivells oferts als cursos es valoraran en funció de la demanda, tot i que hauran de ser el més flexibles possible per tal de poder acollir persones que no tinguin exactament el mateix nivell de coneixement. Es preveu que la major demanda sigui de nivells inicials de castellà i català. Tot i això, com ja s'ha esmentat, es proposa fer un grup de nivell més avançat en una de les escoles, on es podran derivar familiars provinents de la resta d'escoles.
- Els cursos inclouran una part important de pràctica oral, i es proposa que amb una certa periodicitat s'organitzi una activitat conjunta entre els diferents grups de les tres escoles, on es

pugui desenvolupar aquesta pràctica oral i es promogui el coneixement mutu entre les persones participants.

- Per tal d'afavorir la conciliació familiar, es vetllarà perquè les persones amb nadons al seu càrrec puguin participar als cursos, sempre i quan no obstaculitzi greument el desenvolupament de les classes.

D'altra banda, les classes de llengües seran el vehicle per treballar **altres temes i vincles** que també responen als objectius d'aquest plec: en primer lloc, per tal d'assolir l'objectiu de fomentar la vinculació entre les famílies i els centres educatius, es demana que les classes incloguin una adaptació d'unitats didàctiques específiques que tractin, entre d'altres, els següents temes:

- Com els agradaria que fos l'escola.
- Associacionisme de les famílies als centres educatius.
- Espais de participació als centres educatius.
- Com acompanyar els fills i filles en els seus deures.
- Sistema educatiu i administració electrònica (com fer la matrícula, demanar beca menjador, certificat ID digital...).
- Participació als esdeveniments i festes obertes dels centres (final de curs, castanyada, carnestoltes...).
- També es demana que l'entitat estigui oberta a propostes del centre educatiu o de les mateixes famílies per treballar temes concrets. En aquest sentit, la comunicació fluida i la coordinació amb les referents del centre serà fonamental (especialment amb les figures psico-socials i les direccions).

En segon lloc, per assolir l'objectiu d'estrènyer la relació de les famílies amb el barri, es demana que la programació d'activitats del curs inclogui:

- Coneixement dels recursos, equipaments, serveis i entitats del barri, amb la possibilitat de desplaçar el grup a conèixer el recurs *in situ* (Besonense, Centre Cívic, Casals de Barri, etc.) o bé convidar referents a que els expliquin dins la classe (Serveis Socials, ASPB, Reagrupament familiar, Concilia, etc.)
- Coneixement i participació als esdeveniments culturals que tenen lloc a l'espai públic o equipaments del barri (com ara Cultura al Barri, Fira d'entitats, etc.) com a eina per promoure la cohesió social i de grup i la pràctica oral.
- També es demana que l'entitat estigui oberta a propostes sorgides en el si de les taules comunitàries o presentades per agents concrets per treballar temes específics.

En tercer lloc, com ja s'ha assenyalat, per tal d'oferir un servei individualitzat per a les persones participants, es destinarà 1 hora a la setmana a cada grup (5h/setmana en total) per part de les persones formadores a l'**atenció individual directa** als participants dels cursos, més enllà de les sessions grupals, per tal d'oferir orientació personalitzada sobre el procés d'aprenentatge de llengües o altres qüestions relacionades.

CLÀUSULA 4 DESTINARIS DELS SERVEIS

Els destinataris potencials del servei són les famílies del Besòs i el Maresme que tenen necessitats de millorar els seus coneixements de català i/o castellà, especialment aquelles

d'origen divers, i que tenen els seus infants escolaritzats a alguna de les escoles indicades en la clàusula 3.

Per experiències anteriors, s'espera que hi hagi una major participació de mares als cursos, motiu pel qual el servei s'haurà d'adaptar a aquesta realitat des del punt de vista del gènere (entre d'altres qüestions, valorant la possibilitat de crear grups de dones no mixtes).

Així mateix, s'espera una gran representació de la comunitat paquistanesa, amb participació també d'altres països asiàtics, de persones d'origen marroquí o del Senegal, amb la qual cosa el servei s'haurà d'adaptar a aquesta realitat de diversitat cultural.

Finalment, s'haurà de tenir en compte que algunes de les persones participants poden ser analfabetes o disposar d'estudis molt bàsics, per tant la metodologia d'ensenyament s'haurà d'adaptar també a aquesta realitat.

CLÀUSULA 5 CALENDARI, HORARI I DURADA DEL CONTRACTE

El projecte tindrà una durada de 2,5 mesos amb un inici del servei, essent la data prevista d'inici del servei a mitjans d'octubre de 2024 i fins a finalitzar l'any, amb una possible pròrroga de fins a 7 mesos addicionals prevista de l'1 de gener al 31 de juliol de 2025.

En termes generals, el desenvolupament de les classes coincidirà amb l'horari escolar, proposant-se com a horari més adient el de primera hora del matí, tot just després de què les famílies hagin deixat els infants a l'escola, o bé la darrera franja de l'horari lectiu just abans de la recollida dels infants de l'escola. A cada grup el curs s'oferirà dos dies a la setmana, amb una durada d'1,5h cada dia, amb 0,5h extra d'atenció individual. Els dies i horaris concrets es consensuaran amb cada escola i tindran sempre l'objectiu de facilitar la participació del màxim de famílies possible.

Al llarg del curs pot haver-hi també propostes d'activitats concretes fora d'aquest horari habitual, amb l'objectiu de participar en esdeveniments culturals o comunitaris del barri.

CLÀUSULA 6 LLOC DE DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

El servei es desplegarà en 3 escoles públiques del barri (Prim, Eduard Marquina i Joaquim Ruyra) i una escola d'educació especial que es troba al límit del barri (CEE Concha Espina), amb un grup inicial a cada centre. També es donarà continuïtat al grup "avançat" dels anys anteriors ubicat a l'escola Eduard Marquina. Els cursos es desenvoluparan presencialment als espais disponibles a cada escola i que compleixin amb els requeriments (quant a aforament, materials, etc.) per al servei prestat. Aquests espais s'acordaran a cada escola abans de l'inici dels cursos.

De forma puntual també es podran proposar activitats concretes fora de l'horari lectiu i del centre educatiu als participants dels cursos (activitats a l'espai públic o equipaments del barri).

Les dades de caràcter sociodemogràfic del territori es poden consultar a:

<https://ajuntament.barcelona.cat/santmarti/ca/el-districte-i-els-seus-barris/el-besos-i-el-maresme/equipaments>

https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/castella/Estadistiques_per_territori/Documents/barris/70_MA_Besos_mar_2023.pdf

<https://www.idescat.cat/pub/?id=ist&n=14075&geo=mun:080193>

https://www.pladebarris.barcelona/sites/default/files/pla_de_barris_del_besos_i_el_maresme_2021-2024_0.pdf

CLAUSULA 7 RECURSOS HUMANS

Per tal de dur a terme les diferents funcions associades al desplegament del projecte, es preveu la necessitat de dos perfils: el de la coordinació del projecte, i el dedicat pròpiament a la impartició dels cursos. En qualsevol cas, la docència podrà ser assumida ja sigui per una o per diverses persones (en funció de les necessitats del projecte i les necessitats de l'adjudicatària), sempre i quan el còmput d'hores de dedicació total sigui l'especificat per a aquest perfil.

Així doncs, l'equip que haurà de prestar els seus serveis per al desenvolupament del contracte serà el següent:

- **Tècnic/a coordinador/a del servei, amb una dedicació de 7,5 hores setmanals.**

L'adjudicatària designarà una persona responsable de la coordinació del programa al territori que farà d'enllaç amb Foment de Ciutat i el Districte de Sant Martí, i també amb les escoles i la resta d'agents del barri.

Aquest personal haurà de tenir una experiència professional d'un mínim de 2 anys (en els darrers 5 anys) en coordinació de projectes d'ensenyament de llengües amb perspectiva intercultural i de gènere.

Les funcions d'aquest perfil seran les següents:

- Planificació del servei, incloent-hi el procés d'inscripció, organització dels grups, programació de les unitats didàctiques i les activitats dels cursos.
- Definició de l'estratègia de comunicació i difusió del servei, juntament amb els centres educatius, Foment de Ciutat i el Districte de Sant Martí.
- Coordinació del conjunt del servei als diferents centres educatius durant el seu desenvolupament, així com de l'equip de docents, si escau.
- Coordinació i col·laboració amb els centres educatius abans, durant i després del desplegament del servei.
- Participació en els espais de governança comunitaris, amb especial atenció a la Taula de llengües des d'on es puguin coordinar els recursos d'aprenentatge de llengües del barri. Però

també altres espais des d'on puguin sorgir oportunitats de col·laboració per a estrènyer el vincle dels participants dels cursos amb el barri.

- Participació en les reunions de coordinació i seguiment amb Foment de Ciutat i el Districte de Sant Martí.
- Previsió i contractació dels recursos, materials i serveis necessaris previstos en la partida alçada i referits en aquest plec.
- Identificació de les necessitats de formació de l'equip de docents
- Redacció i presentació dels informes de seguiment i la memòria d'avaluació final als referents de Foment de Ciutat i el Districte de Sant Martí.
- Tot allò necessari per a l'òptim desenvolupament dels cursos.

Hi haurà flexibilitat horària en l'atenció a les necessitats del servei (tant en la distribució d'hores com en dies de la setmana), donada l'especificitat de l'encàrrec.

- **Docent(s) de català i castellà, amb una dedicació total de 45 hores setmanals (9 hores a cada grup).**

L'adjudicatària designarà el personal responsable de la impartició dels cursos, que tindran una dedicació total (conjunta) de 45 hores setmanals per als 5 grups de les 4 escoles públiques on es desplegarà el servei.

Aquest personal haurà de tenir una experiència professional d'un mínim de 2 anys (en els darrers 5 anys) en ensenyament de català i/o castellà.

Les funcions d'aquest perfil seran les següents:

- Participació en la planificació del servei juntament amb la persona coordinadora
- Comunicació constant i coordinació amb el centre educatiu pertinent abans, durant i després del desplegament del servei.
- Previsió de la possible col·laboració i participació en els esdeveniments i festes obertes de cada centre educatiu.
- Comunicació i coordinació constant amb la persona coordinadora del projecte i amb la resta de l'equip docent, si escau.
- Preparació del contingut i metodologia del curs adaptat a les necessitats de cada grup.
- Impartició de l'ensenyament durant l'horari de les classes.
- Preparació, difusió i dinamització de les activitats organitzades amb els grups fora de l'horari lectiu en l'espai públic i equipaments del barri.
- Atenció individual als participants del curs per oferir orientació personalitzada sobre el procés d'aprenentatge de llengües o altres qüestions relacionades.
- Identificació (i comunicació a la persona coordinadora) de les necessitats dels recursos, materials i serveis previstos en la partida alçada i referits en aquest plec..
- Participació en les formacions organitzades per la persona coordinadora del projecte, si es donés el cas.
- Recollida dels indicadors quantitius i qualitius relatius al desenvolupament i impacte del projecte en cada centre educatiu.
- Tot allò necessari per a l'òptim desenvolupament dels cursos.

Hi haurà flexibilitat horària en atenció a les necessitats del servei (tant en la distribució d'hores com en dies de la setmana), donada l'especificitat de l'encàrrec.

Les 9 hores setmanals per a cada grup es distribueixen de la següent manera:

- 3 hores per setmana impartint les classes
- 3 hores preparant el material i el contingut de les classes
- 1 hora d'atenció individual, ja sigui acció tutorial o altres aspectes que preocupin a l'alumnat
- 1,5 hores per planificar el calendari i coordinar el curs amb l'escola, la coordinadora del projecte, els equipaments del barri on s'organitzin visites, els referents d'altres serveis que es convidin a participar en alguna classe, etc.
- 0,5 hores per setmana que generaran una borsa per destinar-la a necessitats i oportunitats puntuals, per exemple per a la participació en activitats comunitàries o esdeveniments extraordinaris dels centres educatius.

CLÀUSULA 8 MATERIAL I ALTRES DESPESES DEL PROJECTE

L'entitat adjudicatària haurà de proveir els materials i personal necessaris per desenvolupar el servei proposat.

Els materials o eines de treball mínimes que s'hauran d'aportar són: un espai de treball per als diferents perfils de treballadors/es del projecte, un espai adient per fer les atencions individuals durant l'horari establert, els equips informàtics necessaris per a les funcions assignades als treballadors/es, i tot allò associat al sistema d'inscripcions del servei (punt d'atenció, número de telèfon, correu electrònic, formulari d'inscripció...)

Es reserva una partida alçada específica per al material educatiu a repartir als participants dels cursos (com ara papereria, fotocòpies, material d'escriptura, etc.), així com altres despeses relacionades amb el desenvolupament de les activitats del curs (sortides, participació a esdeveniments del barri o de l'escola, servei puntual de canguratge, servei puntual de mediació i traducció, formacions en mediació intercultural per a l'equip docent, etc.). Aquesta partida alçada serà de 2.105,26 €.

Per al material de comunicació i difusió del projecte (actualització i manteniment del web, cartelleria, fulletons, etc.) i per a les necessitats de reedició del material (llibretes, carpetes i enganxines de Caliu – Escola d'acollida) es preveu una partida alçada de 526,32 €.

CLÀUSULA 9 DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

9.1 Introducció

Per tal de complir amb els objectius de comunicació del projecte i garantir la qualitat necessària en els materials de difusió que s'estipulin amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat, és necessari que l'adjudicatària vetlli per l'acompliment del protocol de comunicació que es detalla en aquesta clàusula.

La seva realització precisarà d'experts en disseny gràfic que puguin aplicar les línies d'imatge i de marca establertes en els diferents suports i canals que es determinin.

9.2 Objectius

Els objectius d'aquesta clàusula son:

- Garantir una correcta aplicació de l'estratègia de comunicació del Pla de barris en tots els materials de comunicació necessaris per a complir amb els objectius del projecte.
- Garantir la qualitat gràfica de tots els elements de comunicació que es produeixin.
- Garantir que la marca Pla de barris així com la identitat gràfica de l'Ajuntament de Barcelona son visibles i van d'acord amb el Pla de comunicació del Pla de barris.
- Complir amb els objectius del projecte i arribar al públic diana a través d'una comunicació eficaç.

9.3 Requisits i procés de treball

L'adjudicatari ha de garantir la qualitat dels materials i les accions gràfiques a desenvolupar, i per tant, ha de disposar de tot l'equipament professional necessari per realitzar la comunicació i els materials de difusió necessaris.

Serà condició indispensable per a la prestació del servei garantir que la comunicació i els materials gràfics que s'utilitzin per a la difusió del servei hagin estat realitzats per un especialista en disseny gràfic amb possessió d'un títol de formació en algun centre universitari o escola de disseny gràfic. En el cas que l'adjudicatari no tingui en plantilla un especialista amb aquesta titulació, podrà encarregar-ho a un tercer, sempre garantint que aquest tercer pugui acreditar un títol de formació en algun centre universitari o escola de disseny gràfic.

L'estratègia de comunicació i les accions a desenvolupar que requereixi el projecte s'hauran de pactar amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat, a través de reunions presencials o telemàtiques on s'estipuli l'estratègia, els canals i els materials a desenvolupar en funció de les necessitats de comunicació que es consensuin.

L'adjudicatari haurà de rendir comptes amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat i haurà de fer seguiment de la comunicació.

9.4 Manual

La línia gràfica de la comunicació del projecte s'estipularà des del departament de comunicació de Foment de Ciutat.

Per a aquest projecte el disseny dels diferents elements s'haurà d'adaptar a la identitat visual ja creada per a anteriors edicions del projecte, anomenat Caliu-Escola d'acollida, que es posarà a disposició de l'adjudicatària en forma de manual gràfic.

Si algun dels materials que es decideixin conjuntament amb l'equip de comunicació no està contemplat en el manual, l'adjudicatari haurà de ser capaç de fer una proposta tècnica adequada a la necessitat que s'estipuli en l'estratègia de comunicació. Aquesta proposta s'haurà de validar amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat.

De la mateixa manera, els materials de difusió hauran de conïure amb la normativa gràfica de l'Ajuntament de Barcelona que es pot consultar al web <https://ajuntament.barcelona.cat/normativagrafica/>

El Departament de Comunicació de Foment de Ciutat determinarà l'ús dels logotips que s'estipulin, així com l'estructura i la convivència amb altres col·laboradors i/o patrocinadors.

Els logotips del Pla de barris i l'Ajuntament de Barcelona s'hauran d'aplicar en la seva versió vectoritzada, garantint la seva correcta lectura i proporcions.

L'adjudicatari haurà de garantir l'edició i correcció ortogràfica dels textos en català i castellà. I si es determina en l'estratègia de comunicació, l'adjudicatari també haurà de garantir la traducció dels textos originals a d'altres idiomes. La combinació entre idiomes en un mateix material gràfic s'haurà de consensuar i consultar amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat, que hauran de validar la proposta.

El Departament de Comunicació de Foment de Ciutat així com el departament d'Identitat gràfica de l'Ajuntament de Barcelona hauran de validar sempre tots els materials abans de publicar-los i/o imprimir-los.

9.5 Referències

A continuació llistem algunes referències de bones pràctiques:

Estructura i organització dels missatges:

Els materials gràfics hauran de construir-se amb els elements de: titular de la campanya, subtítol (en el cas que ho requereixi), petita descripció de no més de 100 caràcters, dates i altra informació d'interès, contactes de telèfon i/o web, espai per a logotips.

Resolució i proporcions per a peces de xarxes socials:

Les peces de xarxes socials hauran de guardar les següents proporcions:

- 1:1
- 4:5
- 9:16

Criteris en l'elaboració de peces de comunicació en format audiovisual:

La comunicació en format audiovisual s'haurà de pactar prèviament amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat. El format, durada i guió d'aquest tipus de peces haurà d'adequar-se als canals de comunicació del Pla de Barris.

En el cas de materials audiovisuals per a xarxes socials:

- Format curt, de no més de 60 segons, en format 9:16 (Reels d'Instagram o TikTok).
- Es prioritzaran les entrevistes als protagonistes dels projectes.
- Caldrà garantir la qualitat de la imatge i qualitat del so i buscar una música adequada per a Instagram.
- Caldrà garantir el ritme, fer transicions o talls per donar-li més ritme al relat i destacar idees.
- Caldrà usar grafisme i animacions.
- Caldrà posar subtítols.
- Caldrà seguir la normativa gràfica descrita al manual gràfic de Pla de barris en quan a l'aplicació dels logotips en peces audiovisuals (pàgina xx).

En el cas de materials audiovisuals per a Youtube:

- Format de no més de 5 minuts.
- Caldrà garantir la qualitat de la imatge i qualitat del so.
- Caldrà garantir el ritme, fer transicions o talls per donar-li més ritme al relat i destacar idees.

- Caldrà usar grafisme i animacions.
- Caldrà lliurar el document corresponent als subtítols per a Youtube, no inserció dins el vídeo.
- Caldrà seguir la normativa gràfica descrita al manual gràfic de Pla de barris en quan a l'aplicació dels logotips en peces audiovisuals (pàgina xx).

Correcció de textos i convivència amb d'altres idiomes:

L'idioma català haurà de ser obligatori en totes les comunicacions. Si el projecte ho requereix i s'estipula a l'estratègia de comunicació fixada amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat, es podran utilitzar altres idiomes secundaris per als materials gràfics. El muntatge d'aquests idiomes haurà de ser sempre en convivència amb el català, i per tant, els materials de comunicació que es facin en diversos idiomes hauran de ser bilingües: català + segon idioma. No podran fer-se materials de comunicació en un únic idioma si aquest idioma no és el català.

Aplicació dels logotips del Pla de barris i l'Ajuntament:

Els logotips del Pla de Barris i l'Ajuntament i els seus derivats – Pla de barris per barri i Ajuntament i Districte – s'hauran de col·locar sempre a tots els materials de comunicació. En els següents enllaços es poden descarregar totes les versions disponibles:

La proporció, l'ordre i les franges de protecció son les que s'estipulen en el manual gràfic del Pla de Barris. En cas de dubte, s'haurà de validar amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat.

Convivència amb altres logotips col·laboradors:

En el cas que s'hagin de situar logotips de col·laboradors, aquests s'hauran de validar amb el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat i hauran de seguir la normativa estipulada al manual gràfic del Pla de Barris.

Ús de recursos fotogràfics i/o il·lustracions:

Es podran utilitzar recursos fotogràfics en les creativitats dels materials gràfics sempre i quan aquests compleixin els següents requisits:

- Fotografies que corresponguin al Banc d'imatges del Pla de Barris o de l'Ajuntament e Barcelona (que proporcionarà en el cas que sigui necessari el Departament de Comunicació de Foment de Ciutat).
- Fotografies pròpies que l'adjudicatària – o el responsable de disseny – realitzi si així ho considera.
- Fotografies de banc d'imatges que l'adjudicatari s'haurà de responsabilitzar en comprar en cas que el responsable de disseny ho consideri.

A continuació se cita el web Imatges Barcelona – imatges de l'Ajuntament de Barcelona lliures de drets – que l'adjudicatària podrà utilitzar si el seu responsable de disseny així ho considera: <https://www.barcelona.cat/imatges/ca/>

De la mateixa manera, es podran utilitzar recursos il·lustrats sempre que el responsable de disseny ho consideri i es compleixin els drets de protecció intel·lectual.

9.6 Portal web

En anteriors edicions del projecte es va crear el portal web <https://projectecaliu.cat/> amb l'objectiu de donar a conèixer el projecte i fer de repositori de diferents materials o notícies relacionades amb el projecte. L'entitat adjudicatària serà responsable de mantenir el domini i actualitzar el contingut del portal, tot aplicant el manual gràfic del projecte i consensuant possibles canvis amb Foment de Ciutat.

CLÀUSULA 10 SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del projecte es durà a terme a través de reunions i informes trimestrals, que l'entitat adjudicatària presentarà a Foment de Ciutat, a partir dels indicadors quantitius i qualitius que reflecteixin el desenvolupament i impacte del projecte. L'adjudicatària haurà de recollir les dades o informació necessàries per als indicadors al llarg del desenvolupament del projecte. Els indicadors hauran d'incloure la perspectiva de gènere i de diversitat d'origen i s'acordaran amb Foment de Ciutat a l'inici del projecte.

Les reunions de seguiment del projecte, on participaran Foment de Ciutat, el Districte de Sant Martí i l'entitat adjudicatària, serviran per conèixer el desenvolupament del projecte però també per resoldre les possibles incidències i introduir possibles millores. A més, es crearà un espai ampli de coordinació amb les referents del conjunt de les escoles, com a mínim dos cops a l'any (inici i final de curs) amb l'objectiu de compartir informació i propostes de millora, agilitzar derivacions, coordinar accions conjuntes, entre d'altres.

Una vegada finalitzat el projecte l'entitat adjudicatària haurà de presentar una memòria final, que ha de ser entregada a Foment de Ciutat en el termini d'un mes. La memòria final recollirà, com a mínim, el número i perfil de participants per cada escola, el desenvolupament dels cursos, les activitats complementàries realitzades, la valoració de les persones participants als cursos, l'avaluació del sistema de governança (coordinació i col·laboració amb els diferents agents), una valoració de l'acompliment dels objectius del projecte (incloent-hi l'avaluació de la vinculació de les famílies als centres educatius i la seva participació en els esdeveniments del barri com a resultat del projecte), i altres aspectes que es puguin sol·licitar per part de Foment de Ciutat o d'altres agents implicats.

Es realitzarà una reunió final de presentació de la memòria i devolutiva del projecte amb Foment de Ciutat i el Districte de Sant Martí, amb l'objectiu d'identificar possibles millores futures en el projecte.

Berezi Elorrieta
Cap de Projecte del Pla de Barris del Besòs i el Maresme